

MAROSUJVÁR

A MAROSUJVÁRI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRTKÖR HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden esütörtökön.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr NAGY SAMU.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Füßy J. könyvkereskedése.

Marosujváron.

A leghálásabb téma.

A politikai nagyhetek kezdetűket vették. Mindenütt, uton-utfélen kortesbeszédet hallhatunk s kiváltképpen a vasárnapokat, meg az ünnepnapiakat használják fel a jelöltek, meg azok, kik a jelöltek érdekében mozgolódnak, hogy kifejtsék nézeteiket a multról s kifejtsék azt a jövőről is.

A politikai tornában azonban egyetlen olyan hálás téma sem kínálkozik, amely olyan egyhangú lelkesedéssel, olyan igazi, kitörő örömmel fogadták, mint a letűnt koalíciós uralom kritikája, becsmérése, lepecskondizása. Mintha valamenynyien összebeszéltek volna, hogy nótát fújnak az összes hangszereken, mindegyik pártállású jelölt, vagy annak képviselője, legszentebb becsület-szavára jelenti ki, hogy a letűnt uralom semmittevőivel, annak képviselőivel minden közösséget megtagad, azoknak ténykedéseit elítéli s azok hibáit, ha csak lehetséges jóvá teszi.

Az a gyönyörű álom tehát, melyet ezelőtt 4 esztendővel oly színesre fonta jó hazafiak képzelete, ime mivé foszlott?! Maguk, akik megcsinálták a koalíciót, azok akik minden reménységüket vetették bele, akik az ország boldogulását, előrehaladását, esetleg teljes függetlenségét látták ebben az egyesülésben valóra válni, azok is most ime látják, hogy semmit, de egyáltalában semmit sem tudtak elérni, ott ten, hol a mi sorsunkat — rólunk — nélkülünk intézik már évszázadok óta.

S most a leghálásabb téma szidni mindent, ami a koalíciós uralomra vonatkozik s ezt a hálás témát ki is használják az összes pártokon, a kormánypártot, sőt a minisztereket sem véve ki.

Vajjon, ha a választásokat a koalíciósok vesztették volna, ha úgy hozta volna magával a véletlen, hogy még ezt a választást azok vezették volna, akik oly sok és olcsó mandátumot szereztek, sok üres férfinak, vajjon ugyanazon ajkak, melyek most a koalíciót s annak minden

ténykedését a sárga földig ócsárolják. vajjon nem az egekig magasztalnák, annak minden ténykedéseit, tekintet nélkül a pártállásra, a minisztereket sem véve ki?!

Ce la vie! mondja a francia, de éppen olyan joggal mondhatjuk mi is. Mert hiszen mi sem akarjuk védelmezni a koalíciót, még kevésbé annak működését, megmondtuk mi erről a véleményünket már akkor, mikor ez a hatalmas egyesülés virágkorát élte, amikor csupa hízlekedés, csupa cirogatás vette körül. De viszont azt sem nézhetjük egykedvűen, ha a halott oroszán azok fognak még legyet, akik abból, a nem is tudom hamarjában micsodából, oroszánt csináltak.

Már a jó öreg Aesopus is megalkotta véleményét azokról, akik nem átalították bátorságukat azokon bizonyítani, akik féktelen jókedvüket sehogysem tudják megtorolni s azt hiszem mi is megalkothatjuk véleményünket azon nagyszáju kortesbeszédéről, melyek egyebet sem tudnak a haza védelmére felhozni,

TÁRCA.

Árny és fény.

Egy ketté tört magas fenyőt
Láttam a Karsztnak lombdus tetején,
Ott ahol ezer örökzöld-torony
Nyúlik az Égnek büszkén, szabadon, —
Ott azt az egyet megsirattam én...

Mert az az egy fa úgy hasonlított
Valakihez, kit bánat sujt szíven, —
Hol többi társa vígan él, halad:
Ő összetörve bénán ott marad...

— Fáj érte a szívem!..

(Abazzia.)

Madame Chrysanthème.

Dafné.

Írta: Sebők Samu.

Bizony csak kicsalogat a verőfény.
Ki a szabadba, ki az emberi telepek közelségéből. Akárhogy fujná Boreasz fagyasztó lehelletét felém, helyt állok, nem törődöm köpenynyitogató haragjával. Pedig sok látni valóm nincs. Még kevesebb a hallani való. Csak úgy ömlik körém az irgalmatlanul szeplőtfelfedő napfény. S mutatja nekem az anyaföldet szüzi meztelenségben. A halandók szorgalma még nem hasította fel hosszú barázdákkal a téli avartól szürkélő felületet. Az őszi vetés fakó zöld színe egészen jól beleillik az egyhangú színezetbe, többet felfed, mint amennyit elrejt. A szűk horhosakat, a kopár szakadékokat, a porondos térségeket éles körvonalakkal látom belerajzolva a sivar fenyéren. Szemem is megfájdul, lelkem is belesajog, úgy kíváncsodom már az elrejtő árnyék, az elfedett

illúziója után. Egy néhány itt telelt cinke, egy-egy árva pipiske egyszólamu szava még feltünőbbé teszi a nyomasztó csendet. És járok, járok. Ime ott szürkéllek előttem a lombtalan erdő csontvázszerű sudartömege. Ott legalább lesz változatosság a fény és árny között, szegény fény, még gyarlóbb árnyék. Ott legalább álmodozhatom majd a nyár susogó lombjairól, erdőzugásról. A susogás ugyan meg zizegés, a zugás meg éktelen tördelés hangja. De mindegy. Szeretem az erdőt, a természet eme székesegyházát. Ahol a gótikus ívek helyett égbetörő fatörzsek képezik a fel-séges főhajót és misztikus homályu oldalhajókat. Ahol a kéklő ég egy kicsiny foltja Isten szeme gyanánt hozzánk letekint. Ahol megnémul minden fájdalom, minden az emberi hiúság ingatag alapjára helyezett dacolás a sorssal. Mert ime a természet csodái ott bontakoznak ki előttünk és minden tapasztalat eszünkbe juttatja gyarlóságunkat és oktan panaszaink hiábavalóságait. A csodák kora nem járt

Legújabb divatu

képes levelezőlapok

kaphatók:

Füßy J.
könyvkereskedés

mint szigorú bírál lenni volt kenyéradó gazdájának.

A leghálásabb témát tehát nem hagyják kiaknázatlanul azok, akiknek érdekében volna a hallgatás, mert hiszen akkor is hallgattak, mikor tehettek volna a halott orosz-lán rugdalása nem áll sem a számárnak, de még kevésbé a volt és leendő képviselőknek jól. Hagyjuk a holtakat pihenni, az élők pedig ne abban merítsék ki erejüket, hogy a mások ténykedéseit bírálják, hanem fogják meg az ekeszarvát s vállvetve, közös akarattal dolgozzanak egy szebb egy boldogabb jövő megteremtésén s igyekezzenek közös ellenségünk, az osztrák hatalom letörésén közreműködni.

Az anyákhoz és apákhoz.

Irta: Rákosi Jenő.

Az újabb kor legnagyobb és legdrágább vívmánya az, hogy az értékek benne helyett cseréltek. Régen az arany és ezüst, a drágakő, a selyem és bársony és a pénz minden neme és az anyagi érték ezer formája volt emberi felfogás szerint a gazdaság fogalma. Az egyesek ma is ezek után az értékek után futnak káros versenyben. Az összesség sem hanyagolhatja el az anyagi javak tömegét. De immár itt trónol a legvilágosabb elmékben a

megismerés, hogy a nemzetek legdrágább kincse, legértékesebb vagyona, legfőbb ereje az ember anyaga.

Minden mozgalomnak tehát, a melyet eddig humanitáriusnak tartottunk, óriási gazdasági jelentősége van. A közoktatásügye, a közegészségé, és mind az, a mi az embertőke gyarapítását és megjavítását szolgálja, elsősorban közgazdasági szolgálat. Hiszen a vésőnek, a kalapácsnak, a tollnak és az ekeszarvának is az ad nagyobb értéket, hogy hányan forgatják és kik veszik kezükbe. Az ember teszi becsessé az anyagot, nem megfordítva. Az ököritői rémes katasztrófának iszonyúsága éppen abban rejlik, hogy nem a gazda vesztette el birtokát, hanem a föld vesztette el gazdáját.

Iparkodás, munka, takarékoság, okosság minden elveszett értéket vissza tud szerezni. De a legáldottabb föld sem képes az elveszett gazdát, az elpusztult embert életre keltetni. A kezdetlegesen összerótt vityilló kastélylánya nő a szorgalmas ember kezében; a legfényesebb vár összeomlik, ha az ember kipusztul belőle.

Az utolsó tíz év magyar államférfiai e megismerések alapján oly munkát indítottak meg, a melylyel Magyarországot a civilizáció élére állították. Az ember s főleg a gyermek védelem oly szervezetet nyert hazánkban, melynek szinte mondhatnám csodájára járnak a nyugati társadalmak vezéralakjai. Ki merné tagadni, hogy Magyarország jövődjének a kérdése a magyarság hatalmas és ellenállhatatlan kifejlődése. Nincs nemzetibb, nincsen függetlenebb politika. De sőt nemcsak

Magyarország történelmi nagyságának helyreállítása forul meg ezen a kérdésen hanem Európa keleti részének békéje, művelődése, biztossága és virágzása is. Mert a Duna-Tisza hatalmas völgyében, a Kárpátok gyönyörű koszorújában nincsen egyetlen faj sem, a melyre egy birodalmi szervezet biztosan támaszkodhatnék, kizárólag csak a magyar. Abban a pillanatban, a midőn e fajnak számbeli, műveltségi és vagyoni ereje megtöretne a sors csapásai alatt oly mértékig, hogy le kellene mondani vezénylő és egységbe kapcsoló hivatásáról: abban a pillanatban a fajok ádáz versengése és visszavonása ütné fel hydraféjét. A bomlást külső hatalom ideig-óráig fenntarthatná, de csak a szabadság árán, csak az utókrácia vaskezevel. Mint-hogy pedig az ily hatalomnak semmi etikai célja nem volna hatalmi érdekén kívül, hováhamarabb meg kellene örlődnie s ez a gyönyörű, az Isten által is egységesnek teremtett ország, prédája lenne prédakeresőknek és széttagoltatnék s latrok osztzkodnának Krisztus urunk e ragyogó számunkra kiterített köntösén, melynek a míg itt vagyunk, Magyarország a neve.

Ez a jelentősége annak a mozgalomnak, mely minden alakjában az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, a melynek legújabb alkotása a Gyermekszanatórium. A Gyermekliga szárnyai alá szedi az elhagyott, a züllött, a védtelen gyermekvilágot, hogy megmentse az országnak. A Gyermekszanatórium Egyesület a beteg gyermekeknek vet ágyat, nyújt segítséget és rendel ápolót, hogy megmentse az életnek.

le, naponta, óránként, minden pillanatban történnek újak. Hogy minek, mi célból, ki tudja azt? Honnan jövőnk, hová megyünk, ki a megmondhatója. Ime a lombtalan erdőben teljes tavaszi pompában tündöklök az erdő szépe, a farkasboroszlán. Kifejlettek már bimbói, lila szirmairól gyönyörű illat áradozik. Minden járó-kelő csodálattal áll meg előtte, élvezi a frissen sarjadozó élet bűbajos megjelenését. Megittasodik attól a finom parfümtől, mely szerteárad a föld szagától terhelt levegőben, mint a tömjén füstje. Dafné leányzó virága. A rideg szüzesség jelképe. Hiába iparkodott a szép görög ifjú hideg szívét lánggra lobbantani, hiába öltözködött leány ruhába, hogy kedvesének közelében lehessen. Hiába végezte a megalázó női munkákat, a leánysereggel együtt. Pusztulás lett a jutalma, fölfedezték férfi voltát, s a haragra gyuladt leánysereg agyonnyilazta. A farkasboroszlán bogyóiból nemcsak egy itta meg ezt az italt, mely az örök feledés homába vezette. Talán ugyanaz, aki első nyílásának annyira örvendett, s megrészegedett bűbájától. Minek, mi célból történt ez mind?

A fényes Apollon okozta a szerelmes görög ifjú vesztét, ragyogó szerelem-

nek sugáraival vette körül azt a rideg, szépséges Dafnét. Hiába, mind hiába. A szüzesség hűvösségét fel nem melegítette sem a halandó esdeklő kérése. De jege fel nem olvadt a halhatatlan isten parancsára sem. És amikor már üzőbe vettek a durcás hajadont Apollon szolgái, s már más menekvése nem volt a féltékeny isten előtt, akkor a föld alá süllyesztette a jótékony sors. És ragyogó levelű babérfa nőtt meg azon a helyen, a hol a föld befogadta érintetlen testét. És most is kacérkodik régi imádójával Dafné, mert ime, hogyan fénylenek levelei, hogyan sugározza vissza szerelmes pillantásait a nap istenének. Az északi tájak erdeinek pedig Dafné képében jutott a boroszlán. Szüzességén gyönyörködünk ott a lombtalan erdőben, de nem az istenek sorsa a mi sorsunk, nekünk csak a görög ifjú sorsa jutott.

Feszült várakozással, tankadatlan törekvéssel haladunk valami ideálunk után. Ráfordítjuk azt, ami legbebecesebb, legértékesebb előttünk. Feláldozzuk neki férfi büszkeségünket, magasabb rendű méltóságunkat. Görög ifjú és görög isten sorsára jutunk. Vagy megsemmisülünk, vagy örök hírefényben ragyog előttünk az el nem ért ideál.

A való mindig elérmet; a hűvös szél, mely kerekedett, álmódásunkból felriasztott. De nem vehettünk búcsút a viruló boroszlántól. Még egyszer kerekedik felül a tudás vágya. Minek, mi célból mind ez? Minek az illat, a ragyogó szín, a kiválás sok szürke alak közül, ha ilyen a vég: enyészet, vagy soha le nem csillapuló szomjuság az elérhetlen után.

Haza felé fordítjuk lépteinket. Gyors mozgásunkban egy hang áll meg, nem bándó, nem is siralmas szózat. Hanem egy ujjongó szólam; fent trillázik egy korán érkezett pacsirta. Liri, liri! — milyen szép az élet! Mily kövérke bogárra akadtam! milyen jól esett az első vacsora a hazai földön! — Milyen más itten a levegő mint a vad idegenben! —

S már nem kérdünk többé, minek, mi célból. És amikor az éjjel sötét szárnyainak oltalma alatt lehajtuk fejünket pihenésre, akkor nem Dafné ígézetes alakja jelenik meg álmainkban.

Hanem igen is, a kicsiny életével megelégedett pacsirta!

**Gümőkór,
köhögés,
szamarköhögés,
influenza**

eseteiben az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
2. Mindazok, kik tüdő gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarusos gyermekeknek fontos szerepe a Sirolin „Roche“-nak.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Osakiseredeti csomagolású Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

Sirolin irodalmat L. 16. kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Schweiz)
Grenzach (Baden)

Társadalmunk jeles és önzetlen vezérférfiai állanak ez alkotás élen és küldik ki hívó, kérő, buzdító szavukat a nemzet társadalmához. Szegény és gazdag, a ki meghallod, nyisd ki elejbe a szívedet. Nincs a világon irgalmasság szebb, és meghatóbb, mint a mely a beteg gyermek ágya fölé hajlik. Te a kit az Isten gyermekkel áldott meg, jer és segíts és ezzel haláld meg a gondviselésnek azt, hogy képes vagy a magad gyermekéről gondoskodni anyai, apai szíved boldogságára. Te a kitől a sors megtagadta a gyermek örömét, jer és segíts épen ezért. Mert meg vagy kímélve attól a pokoltól, mely az elhagyott, szegény szülő szívet oly iszonyuan sanyargatja: attól, hogy nem képes beteg gyermekéről gondoskodni.

Gyertek mind a kik ezt olvassátok meggondolván, hogy az Isten munkáját végzitek; meggondolván, hogy a nemzet beteg gyermekeiről veszitek le a szenvedést.

Mily fenséges látvány: a társadalom páros viadalban a köztük orvászándékkal bujkáló halállal. Nem fogjuk legyőzni, mert a földön nincsen halhatatlan semmi és senki, csak épen egymaga a halál. De szembe szállunk e rémmel és nem engedjük, hogy szövetségben a szegénységgel, a nyomorral, a könnyelműséggel, könnyű prédához jusson.

A kit lehet, a hol lehet, a hányat lehet, sápadt kicsinyeink közül kiragadjuk kegyetlenül fojtogató, esontos kezéből: ez a szegény gyermekek szanatóriumának isteni hivatása.

Iparvédelem.

(F. É.) Ne ijedjünk meg. Nem rólunk magyarokról van szó. Nem! Nálunk nem védelmezik az ipart. Segélyt, subventiót adnak holmi gyárosoknak, nagyiparosoknak, akiknek összeköttetések vannak, meg is kapják azt, noha épen nekik nincsen szükségük, de az ipart, az igazi, küzködő, nyomorgó, senyvedő magyar ipart nem védi senki. Az ebek harmincadjára vetették, kiszolgáltaták az osztrák iparnak, melynek évszázados multja már egymaga is oly erősséget szolgáltat, melynek leküzdésére a mi gyenge, kezdődő, de mindenesetre fejlődő iparunk nem képes s ilyen viszonyok mellett nem is lesz soha.

A román kormány iparvédelmi akciójáról akarunk beszélni, arról, hogy ebben a kis országban, melynek az összes lakossága csupán 6 millió, mely ennek dacára önálló, független, saját ügyeit önmaga intézi, mely képes olyan védvámrendszert meghonosítani, mely iparát, kereskedelmét a nálánál ezerszer nagyobb ipari s kereskedelmi tekintetben hatalmasabb államok versenyétől megvédelmezni. A mely érvényt tud szerezni annak az egyetlen, feltétlen szabálynak, melyet egy élő óhajító nemzet sem nélkülözhet, hogy a sajátját óvni, még a szellőtől is, a másét pedig kíméletlenül üldözni elnyomni, hogy a sajátja érvényesüljön.

A román kormány legújabbán egy olyan törvényjavaslat előkészítésével foglalkozik, amely egyszer s mindenkorra

kimondja, hogy a román állam védelme alatt álló iparágak, kivétel nélkül, csakis román munkásokat foglalkoztathatnak. Egyelőre 75%-át a munkásságnak, de amint újabbakat szerződtenek, azoknak már kivétel nélkül román állampolgároknak kell lenniök. A munkásság fizetésének 75%-át szintén román munkásoknak kell kifizetni s így már eleve utját állják annak az esetleges visszaélésnek, hogy a 25%-ot kitevő idegen munkást jobban fizessék a román munkásnál. S emellett tudvalevő dolog, hogy a román ember természeténél fogva földmivelő nép, akinek nincsen semmi kedve az ipar és kereskedelem művelésére, de a kormány, mely belátja, hogy ipar és kereskedelem nélkül egy ország sem haladhat előre, szinte erőszakkal reákenyszeríti a lakosságra, az ipar és kereskedelem megkedvelését, üzését, kultiválását.

A román gyárakban és ipartelebekben tehát ezzel a törvénnyel azt érik el, hogy rövid időn belül az idegen munkásságot teljesen kiszorítják és csakis a benszült román lakosság fog foglalkozni avval a hasznos és gyümölcsöző tevékenységgel, amely egyedül képes egy ország jólétét, gazdagodását, prosperálását előmozdítani.

A románok tehát, ez a kis, igénytelen ország, kézzel lábbal igyekezik, hogy állampolgárainak jólétét, megélhetését, minél hathatósabb eszközökkel előmozdítsa, minden téren oda törekszik, hogy azok érdekeit viselje a szíven, akiből az ország románsága csakis nemzeti erősödést válthat ki s nem nézi azt, hogy egy szomszédos állam érdekei ezzel mennyire s minő fokon sértetik meg.

Nálunk? ! Az iparvédelmi akció csak addig terjedhet, ameddig az az osztrák ipar érdekerájába belé nem vág. Mihelyt osztrák érdeket sértene, amely nélkül pedig a magyar érdekek megvédése el sem képzelhető — azonnal lefújják illetékes helyről az egész akciót, s nekünk tovább kell küzködnünk, tovább kell erőlködnünk egy olyan erős versenytárs legyőzésén, amelynek ipara ezerszerre gazdagabb, ezerszerre erősebb a miénknél.

S így ezennel láthatólag el kell bukunk abban a küzdelemben, melyet a mi kezdetleges iparunk a fejlett osztrák iparral folytat. El kell bukunk könyörtelenül a reménység leghalványabb kilátása nélkül. Nem segíthet rajtunk semmiféle iparvédelmi akció, sem állami segély, sem subvenció. Ameddig az osztrák versenytársat le nem rázzuk a nyakunkról, ameddig lehetetlenné nem tesszük az egyenetlen versenyt, addig a magyar ipar fejlődéséről, előhaladásáról, győzelméről nem beszélhetünk.

A kis románia ime példát mutat, hogy miképen kell az ország érdekeit, kímélet és tekintet nélkül a szomszédokra megvédelmezni. Ha a magunk kárán nem tudunk okulni, tanulunk legalább a más hasznán, hiszen már eléggé nagykorú nemzet vagyunk, hogy az orrunk hegyénél messzebbre lássunk? ! Vagy még mindig ott tartunk, hogy akkor térünk eszméletre, mikor már fejünk felett ki-gyuladt a fedél?

Itt az idő, az ország helyzetében

olyan változások lehetnek, melyek az ipari előrehaladásra óriási hatást gyakorolhatnak. Rajtunk mulik tehát, hogy a saját védelmünk, mi magunk, a mi akaratunk gondoskedjék.

Krónika.

(P. É.) Nem használ sem a félhivatalos cáfolat, sem ministeri nyilatkozat. Semmiféle tagadással eltussolni nem lehet, hogy a kormánypartban és magában a kormányban is olyan véleménykülönbségek vannak, hogy a párt szétbomlását és a kormány bukását bármelyik pillanatban várni lehet. Valóságos kutya-macska barátság az az összetartás, ami a Nemzeti társaskörben uralkodik. Ha csak tisztán személyi kérdéssről volna szó, nem tartanók az új alakulásra nézve veszélyesnek és a nemzetre nézve üdvösnek a nemzeti munkapárti villongásokat. De köztudomásu, hogy a legfontosabb kérdésben, a választói jog kérdésében vannak olyan differenciák, melyek áthidalhatatlanok. Hieronymi Székelyt kezdte ki a héten, lekicsinylő, megsemmisítő nyilatkozatot tevén róla. Tisza István agitációs körutját megszüntette, mert Khuennek kellemetlen volt Tisza konzervatív állásfoglalása. Lukács a kabinetben, hívei az új pártban a radikális haladást, Zichy János a keresztény konzervatívizmust képviseli. De Tisza és Zichy János egymással is szemben állanak, noha mindketten konzervatívek. Elhiszi-e tehát józan ésszel valaki, hogy ez a kormány, ez a párt örök életre van hivatva? Hiszen a kőbányai és szombathelyi miniszteri beszédek minden cselekedetnél ékeesebben bizonyítják az ellentétek kiélesedését a kormány tagjai és a párt tagjai között.

Amint a multheti minisztertanács bizonyítja, a kormány messzemenő terveket kovácsolt. Legelőször az üres államkasszát szeretné megtölteni, s e célból a 112 millió kölcsön lebonyolítását tartja sürgősnek. Aztán gyufamonopóliumot és más monopóliumot akar, nem is szólva a választóknak a nemzeti munkapárt részére való monopolizálása tervéről. Egyben ujoncokat szeretne akvirálni valamilyen módon. Szóval mindent akar, mindenről beszél és beszéltet, csak két igen sürgős dologról nem: a választásokról és a választói jog reformjáról. Ezt az utóbbit egyszerűen kikapcsolta. A választásokat, mivel kikapcsolni nem lehet, mély titokban tartják, kitolják a legvégső terminusig azon egyszerű okból, mert a jelöltek fáznak a megváltó program alapján jelöltséget vállalni, s a főispánok információi sem biztatóak. Lukács László mindezekről eltekintve a királyhoz ment, hogy a helyzetről jelentést tegyen s bizonyára nem fogja azt mondani a reménykedő uralkodónak, hogy vállalkozásuk befagyott, hanem évekre kiterjedő tervezkedésükhöz kér hozzájárulást. Hazai pedig ujoncozásról tárgyal a közös hadügyminiszterrel. Jó volna talán arról is tanácskozni már egyszer, hogy a választások után mi történik az új párttal és a kormánnyal. Ez mégis fontosabb nekik minden ujoncozásnál és költségvetésnél, mert ez a holtbizonyos csufos bukást jelenti részükről.

HIREK.

— **Személyi hír.** Osztián Antal állami számvevőszéki számvizsgáló minis-
teri számtanácsos, a helyi számvevőség és
pénztár vizsgálására városunkba érkezett.

— **Justh Gyula Nagyenyeden.** Justh
Gyula az országos függetlenségi és 48-as
párt elnöke, aki most jelenleg a délvidé-
ken folytatja lelkesítő körutját, f. hó 26-án
Nagyenyedre érkezik. Ez alkalommal a
vármegyei függetlenségi pártok nagysza-
básu fogadtatásra készülnek. Ez alkalom-
ból városunkból is tömegesen fognak át-
rándulni Nagyenyedre, hogy csatlakozza-
nak Justh Gyula fényes fogadtatásához.

— **Gyászhir.** Girdó Géza marosvá-
sárhelyi államvasuti tisztviselő, ki huza-
mosabb ideig Székelykocsárdon állomáso-
zott, április 7-én este 8 órakor életének
32-ik, házasságának 4-ik évében szívszél-
hűdés következtében meghalt. Az elhunyt-
ban Burián Károly polgártársunk vejét
gyászolja, ki nején kívül egy árvát is ha-
gyott hátra. Ismerősei körében halálhíre
általános részvétet keltett.

— **Meghívó.** A marosujvári Erzsébet
egyesület ez évi tavaszi rendes közgyűlé-
sét április hó 24-én délután 4 órakor az
állami leányiskola tantermében tartja meg,
melyre az egyesület tagjait tisztelettel meg-
hívom. Táragsorozat: A mult közgyűlés
jegyzőkönyvének felolvasása. Titkári je-
lentés az egyesület 1909. évi működéséről.
A pénztár-vizsgáló bizottság jelentése a
pénztár állapotáról. Az egyesület választ-
mánya 1/3-adának kisorsolása és újra vá-
lasztása.

Uj egyesületi tagok bejelentése és
uj tagok felkérése.

Lindítványok, melyek a közgyűlés
előtt 3 nappal beadandók az elnökséghez.

Magyar Mihályné
elnök.

— **Hangverseny.** A nagyenyedi tanító-
képző-intézet tanárkara és ifjúsága, a mint
azt már jeleztük Marosujvárt, a bánya in-
tézkedő nagytermében 1910. április 16-án
(szombaton) táncsal egybekötött hangver-
senyt rendez, a következő műsorral: 1.
Linka: Rákóczi emléke; előadja a tanító-
képző-intézeti ifjúsági zenekar. 2. Veress
G. — Ábrányi: Magyar nyelv; éneklő a
tanítóképző-intézeti ifjúsági énekkar. 3.
Staab L. — Eötvös: Vár és kunyhó; me-
lodráma; előadja Weinrich Margit ónagy-
sága az ifjúság zenekarának kíséretével.
4. Énekel: Dunst Margit ónagysága és
Weinrich Károly ur; zongorán kíséri Szabó
Erzsike ónagysága. 5. Veress G. — Far-
kas I.: Magyar nótá, melodráma; szavalja
Felméri Sándor ur cigány-zenekari kísé-
rettel. 6. Monológot ad elő Szőke Gábor,
III. éves tanítójelölt. 7. Veress G.: Nép-
dal-egyveleg; előadja a tanítóképző-intézeti
ifjúság férfikara. Az estély kezdete pont
1/8 órakor. A műsort tánc követi, a tánc
éjjel 12 órakor végződik. A zenét a ta-
nítóképző-intézeti ifj. „cigányzenekar” szol-
gáltatja. Belépti-díj: I—IV első sorban
ülőhely 1 kor. 40 fill., a többi sorban 1
kor. Állóhely 60 fillér. Megjegyzés: Az
estély jövedelmét a nagyenyedi tanítóképző-
intézet kirándulási alapjára és a maros-
ujvári Erzsébet Nőegyesület céljaira for-
ditjuk.

— **Széchenyi emlékünnepe.** A helybeli
állami elemi iskola tantestülete és növen-
dékei f. hó 7-én d. e. 10 órakor Gr. Szé-
chenyi István halálának félszázados év-
fordulója alkalmából emlékünnepeket tar-
tott. Ez alkalommal lelkes hangú emlék-
beszédben méltatta a nagy nap jelentősé-
gét Derzsy Jenő áll. el. iskolai igazgató-
tanító.

— **Bányalátogatások.** A nagyváradi
és marosvásárhelyi kereskedelmi iskolák
tanulói mintegy 70-en tanáraik vezetése
mellett f. hó 11-én világhírű sóbányáink
megtekintése céljából városunkban tartóz-
kodtak. Ugyanezen a napon Dr. Hirsler
József kolozsvári apát plébános rándult át
Marosujvárra a Schütz árvaház 28 növen-
dékével bányalátogatás céljából.

— **Torony és harang szentelés.** Az
itteni gör. keleti egyház f. hó 10-én dél-
előtti tartotta a közadakozásból épült, il-
letve beszerzett torony és harang avatási
ünnepélyét. Évek hosszú során át imahá-
zuk torony nélkül állott, míg 1909. év
elején Chibu János esperes gyűjtést indi-
tott, a mely eredménnyel is járt, a meny-
nyiben már a f. év elején fölépíthették
fából készült toronyjukat s elhelyezhet-
ték benne a harangokat. Az adakozáshoz
a bányakincstár 200 koronával járult.
Moldován Simon gyulafehérvári lakos pe-
dig egy 220 koronás haranggal. Az egy-
házi szentelést Chibu János esperes és a
kerületi esperes gyulafehérvárról tartották
az összes hívők jelenlétében.

— **Országos vásár.** Városunkban az
idei tavaszi vásár f. hó 5-én vette kezde-
tét baromvásárral s 8-án zárult be a ki-
rakó vásárral. Az eladásra szánt marhák
felhajtása különösen az első nap igen tö-
meges volt, azonban a kereslet igen
lanyha, a túl magas árak miatt. —
Ugyszintén a kirakóvásár is gyenge volt,
a meglehetősen nagy kínálat mellett, igen
érett a pénz hiánya. A vásár már a ko-
rai délutáni órákban szétbomlott.

— **Működvelői Előadás.** Mint értesü-
lünk a tordai jó hírnévnek örvendő és
jól szervezett működvelők május 1-én
Marosujvárt a kincstári vendéglő termében
műsoros táncestélyt rendez: a meghívók
a napokban lesznek szétküldve. Az előre
látható jelekből hisszük, hogy jól fog si-
kerülni, annál is inkább, mivel részben
jótékony célú lesz. Jegyek előre válthatók
Füßy J. könyvkereskedésében.

— **Kirándulás.** A kolozsvári Inas Ott-
hon mintegy 40 növendéke tanulmányi
kirándulást rendezett Marosujvárra világ-
hírű sóbányáink megtekintése céljából. A
mint jeleztük az iparos tanoncok műsoros
estélyt rendeztek a Stefánia bánya intéz-
kedő nagy termében az Erzsébet egyelet
javára. A kolozsváriak már vasárnap f. hó
10-én délből érkeztek városunkba. Az állo-
máznál iparostanoncaink várták őket. A
vonat beérkezése után Aschenbrenner Károly
lakatos tanonc szép beszéddel üdvözölte a
kis egyenruhás inasokat. A nem várt fogad-
tatást Balázs József az Iparos Otthon gond-
noka köszönte meg a tanulók nevében.
Azután zenészó mellett vonultak be a városba
hol megtörtént az inasok elszállásolása.
Délután 5 órakor az Intézkedő nagy termét
zsúfolásig megtöltötte Marosujvár közönsége.

A tetszésszerinti belépti díj mellett ren-
ezett műsor minden egyes pontját lelkesen
megtapsolta közönségünk. Különösen a kis
13 éves Dávid István előadásában gyönyör-
ködött a publikum. A bevétel leütve belőle
a kiadást közel 95 koronát 54 fillért jöve-
delmezett az Erzsébet egyesületnek.
Dicséretes elismerés illeti Balázs József
gondnokot, aki a nehéz farsztó napi mun-
kából hazatérő inasokat szellemi munká-
val is foglalkoztatja s a kinek főtörekvése
hogy a gondjaira bízott iparostanoncokból
a magyar hazának jó és hasznos polgáro-
kat neveljen. Hétfőn, a sóbányák megte-
kintése után, visszautaztak Kolozsvárra.

— **Nyilvános elszámolás.** Az országos
gyermekvédő Liga által fentartott kolozs-
vári iparos inas otthona növendékei által
rendezett ifjúsági műsoros előadásból,
melyet április hó 10-én az Erzsébet egye-
sület javára adtak begyűlt a belépti je-
gyekből 110 K 94 fillér. Felülfizettek:
Fritz Pál főbányatanácsos ur 1 K Nagy
Sándor és neje 1 K. Kiadás volt 15 K
40 fill. Tiszta jövedelem 95 K 54 fillér.
Magyar Mihályné elnök.

— **Április 11.** A Bánffy-féle kores
ünnep Marosujváron dicséretes csendben
suhant el. Még egyetlen egy zászló sem
jelezte, hogy e nap ünnep, vagy mi a
csoda is. Hiába van e nap törvénybe ik-
tatva, a magyar nemzet csak március
15-ét ismeri el nemzeti ünnepnek.

— **Jótekonyság.** Hétfőn és kedden
egész napon át apró, de sűrű cseppekben
hullott a várva-várt eső. A nagyon szeles
száraz időjárás igen ráijesztett gazdáinkra,
mert ha így tartott volna még egy pár
napig bizony megint egy nyomoruságos
esztendőnek néztünk volna elébe. Hiszen
a vetésekben úgy is kimondhatatlan káro-
kat okozott ezen időjárás. Azonban 11-én
az ég csatornái megeredtek, hogy a már-
már pusztuló félben levő vetéseket uj
életre hozzák.

— **Megvadult lovak.** Bora Benedek
csongvai földbirtokos lovai a posta épület
előtt minden felügyelet nélkül álltak, a
midőn egy arra haladó motor biciklitől
megijedve elragadták a kocsit. Szerencsére
dr. Ambrus Pál kocsisa hősies elszántság-
gal a lovak elé vetette magát s megra-
gadv a gyeplő szárazakat megfékezte a
megvadult állatokat, még mielőtt azok a
templomokba igyekvő emberek között va-
lami szerencsétlenséget idéztek volna elő.
A kocsi egyik része összetört s az egyik
ló az árokba esve megsérült.

— **Tűz.** Nagylak községben f. hó
5-én d. u. özv. Dacó Sándorné lakóházá-
ban tűz ütött ki, ami elhamvasztotta an-
nak fedelét. Ugyanis Dacóné kenyeret
sütött és e közben kitudja hogy hogy
nem, a sövényből font kemence oldaláról
leesett a vályog és meggyuladt a sövény,
a mely egy pár napig magában senvedett,
míg több levegőt nem kapva, lángra lob-
bant és elpusztította a kis házikó fede-
lét. Szerencsére, hogy a tüzet ideje korán
észrevették és lokalizálták, mert a nagy
szélben könnyen az egész község a tűz
martalékává válhatott volna.

— **Lövöldöző haragos.** Varga Logyin
harri lakos hozzátartozóival lakásában az

asztal mellett ülve csendesen beszélgetett, a midőn a discursust egy lövés zaja szakította félbe, mely az ablakon át a szobába hatolt és annak falába furódott. Az egész család megijedve az utcára rohant, hogy lássa, honnan eredt a lövés és ki volt a tettes. A már menekülő tettest Varga Logyin egy régi haragosa Moldován György személyében felismerte. Varga másnap a merénylő ellen megtette följelentését. A vallatásnál Moldován nem tagadta tettét, sőt beismerte, hogy a lövést úgy irányította, hogy az Vargát megölje. A megátalkodott embertől a rozsdás 6 lövetű forgó pisztolyt elkobozták és őt átadták az igazságszolgáltatásnak.

— **Verekedés.** Muc Ágoston oláhpéteri lakost folyó hó 2-án a nyílt utcán Zsellér László egy vastag doronggal megtámadva úgy helyben hagyta, hogy sérüléseit orvosi gyógykezelés alá kellett venni. A verekedő Zsellér ellen a vizsgálatot megindították.

— **Helyreigazítás.** Vonatkozással a lapunk április 7-iki számában megjelent Assikurationi Generali közleményünkre utólag még megjegyezzük, hogy ezen előkelő biztosító társaság Marosújvári főügynöksége Marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár r. t. fiókja, Kupán József urnál létezik, ki mindenkinek, aki hozzájuk fordul készséggel nyujtanak mindennemű felvilágosítást.

— **Jó szöveteket olcsó áron** szerezhetsz be bárki, ha azokat direkt a gyártás helyén rendeli meg. E tekintetben a régi, jó hírnevű Siegel-Imhof cég Brünmben a legnagyobb előnyöket nyújtja. A legnagyobb választékban kaphatók itt a logosabb áron a kitűnő szövetek. Minden, még a legkisebb megbízás is gondosan lesz elintézve.

— **„Buziási Phönix”** az egyedüli bakteriummentes természetes ásványvíz a ezért nemcsak hazánkban, de az egész művelt világ orvosai által mint legkitűnőbb természetes az egészség előnyére való üdítő és gyógyvizként ajánlatik. „Buziási Phönix” a hazai ásványvizek legelterjedtebbje és az egész világon legelőnyösebben ismert.

— **Utonállás.** Pap János gambuci földmives 5-én Batizházára igyekezett. Utközben szembetalálkozott egy előtte ismeretlen egyénnel, aki Paptól gyujtót kért. Pap adott is az ismeretlennek és tovább akart menni, azonban az ismeretlen nem engedte, hanem ruháit követelte tőle. A megtámadott ember először tréfának vette a dolgot, de midőn látta, hogy ennek felesleg tréfa menekülni igyekezett. A jó madár nem engedte áldozatát, hanem leteperve megfosztotta kabátjától és mellényétől s azután elmenekült.

Sértett feljelentésére a csendőrség az utonállott Rekita György rovott multu egyén személyében kinyomozta és letartóztatta. Ugy látszik, hogy mai napság olyan jók a közbiztonsági állapotok, hogy az utas embernek még az élete sincs biztonságban.

— **Az osztrák cement beözönlése.** Nem régen szűnt meg az osztrák és magyar cementgyárak ama megállapodása, hogy osztrák gyár Magyarországra, magyar gyár pedig Ausztriába nem szállít cementet. Ebbe a megállapodásba az osztrák cement-

gyárak vitték belé a minőségileg sokkal jobb árú termelő magyar cementgyárakat, amelyek az osztrák agresszív verseny elkerülése okából — kénytelen kellen — bele mentek az egyezménybe. Ez az egyezmény — az osztrák gyárak hűtlensége folytán — nemrégén megszűnt, amit most az osztrák cementgyárak hatalmas támadó versenynyel igyekeznek megboszulni azzal a célzattal, hogy a magyar gyárakat ismét belevigyék a reájuk nézve kétes kimeneti paktumba. Az osztrák gyárak — az „egy test, egy lélek” jelszó alapján — az utóbbi időben nagy mértékben és a legnagyobb árak mellett szállítják természetesen a silányabb minőségű cementet Magyarországra, ahol a fogyasztó elemek nem igen törődnek az ára provenienciájával. Hej, pedig hány magyar építésznek és vállalkozónak esik zokon, ha Magyarországra a reájuk nézve kellemetlen osztrák verseny üti be az orrát? A cementvételnél is illő és hasznos volna a származás felderítése és épen ezért felhívjuk a mérvadó hatóságok és tényezők, nevezetesen a kereskedelemügyi és belügyminiszter urak figyelmét az esetre, akik bizonyára sürgősen el fogják rendelni, hogy a közmunkáknál alkalmazandó cement származása a legszigorúbban ellenőriztesse. Különösen szükséges ez az intézkedés az osztrák határszél közelében folyó építkezéseknél, amelyekre úgy repülnek az osztrák cementgyárak, mint a légy a cukorra. Ezenkívül — nemcsak hazafiságból, hanem mert minden magyar cement jobb az osztrák cementnél — észszerűségből is kötelessége a magánfogyasztóknak is, hogy a gonosz célzatossággal betolakodó osztrák cementet bojkottálják. Tegyük meg e téren kötelességüket a kereskedelmi és iparkamarák, az államépítészeti hivatalok, az iparfelügyelők és mindazon tényezők, a kikre az osztrákok ezen újabb, de nem ismeretlen trükkjének ellensúlyozása tartozik.

— **Újabb alkotások a révi Zichy barlangnál.** A Budapest kolozsvári fővonalon, a Királyhágó alatt, Erdély kapujában a Sebes-Körös sziklaszorosban a Zichy barlang Máv. állomásánál, hol az összes személyvonatok megállanak az Erdélyi Kárpát-Egyesület újból nagyobb szerű turistasági munkálatokat végzett. Ezeknek eredménye egy újonnan fölfedezett sziklahasadék 2 km. hosszú, nagyszerű turista uttal és a Zichy barlang állomástól 5 perc távolságra fekvő cseppkőbarlang újabb részének megnyitása. Olcsó turista vendéglő 16 km. sétaut, tennisz és tekepálya, 100 kötetből álló kézikönyvtár, továbbá hoteli kényelemmel berendezett 16 szobás turista ház várja a kirándulókat. A turista házból pensió rendszerrel huzamosabb ideig olcsón lehet tartozkodni.

Áprilisi tréfa. Április elsején különös módon tréfálta meg egy nagyvárad lap az ottani szintársulatot. Egy hírt közölt, amely ugyancsak nagy ribilliót keltett a színészek között. Az áprilisi szenzáció így szólt:

Az özvegy végrendelete. Egy szegény öreg asszony halt meg Nagyváradon: özvegy Schön Sámuelné. Egyszerű, visszavonult matróna volt. Akik a környezetében éltek és ismerték, igen szegénynek tartották. Most halála után derült ki, hogy az özvegynek kis összekuporgatott vagyona is volt: 42 ezer korona. Utolsó akaratára szerint a összeget a nagyvárad szintársulat ama tagjai közt kell szétosztani,

akik a temetésen megjelentek a Szacsavay-utca 102 szám alatti gyászháznál. A temetés idejére természetesen az egész szintársulat kivonult a nevezetes Szacsavay-utca, ahol persze nagy konsternációval tapasztalták, hogy a Szacsavay-utca mindössze 67 házsám van...

— **A közeledő Halley-üstökös.** A gyorsan közeledő Halley-üstökös már a közepes erősségű távcsövekkel is igen jól ki-vehető, bár fénye most még csak a nyolcadrangú csillagok fényélek felel meg.

V.-Hunyadon már e hó 5-én reggel napfelkelte előtt szabad szemmel is jól látható volt a keleti égen a hosszú farkú rémes hírű üstökös. Azonnal meg is táviratozták ezt az ógyallai csillagdának. Vajjon mi lesz hát május 18-án?...

— **Új adótörvények életbeléptetésének elhalasztása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara köz tudomásra hozza, hogy a hazai kereskedelmi és iparkamarák és más szaktestületek egybehangzó felterjesztései alapján a keresk. Minister 18977—910. számú leiratában kijelentette, hogy az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztása és azok revisiója érdekében a pénzügyminister urnál pártolólág közbenjárt. Kolozsvár, 1910 április hó 5.

Hódítás. Uniformisban sétálgatnak a nyolc heti kiképzésre behívottak. Egy civil kollega is velük van, ki az uniformis hódító hatását emlegeti, mire egyik így felel:

Igen, szörnyen hódít az uniformis... A multkor kimegy tizedesünk a városba. Szépen kihuzza magát. Felveszi diszruháját, kidiszíti mellét mestelövési és távbecslési jelvényével, jubileumi emlékéremmel s még a bajuszát is kipödrí; elég az hozzá, hogy hódító útra készült. A korzón egy csinos szolgáló leánnyal találkozik s azt mondja neki:

— Oh lelkem, fogadjon be a szívébe!...

A leány végig nézi és így adja tudtára a hódítás eredményét:

— „Az én szívem nem majom ketrec!”...

Éjfél temetés.

Kétezer emberrel minden két hétben indul utra az angol-magyar lobogóju Cunard-hajó. Egyre szaporodik azok száma, a kik itt hagyják ezt a tejjel-mézzel folyó Kanadát, hogy elérjék az új ígért földjét. De előfordul, hogy valamelyik utas nem éri el az újvilág földjét s utközben meghal. Hogyan temetnek a Cunard-hajón, azt írja meg nekünk egyik olvasónk, a ki most érkezett Amerikába. Megrázó és megindító ez a szomorú aktus.

Kétezer egynehánszáz utas közül meghalt egy kis gyermek. Első és egyetlen gyermeke egy fiatal házaspárnak. Hajóra szálltak és egy ragyogó tavaszi nap déli órájában annyi sok száz társukkal együtt ők is elusztattak a fiúmei kikötőből. A kis leány azonban nem birta az utat. Meghült talán már a vasuton, a mig Fiuméba értek, a tengeren még rosszabbul lett és néhány nap mulva, még az európai vizeken meghalt.

Az ide-oda himbálódzó hajó kórház-szobájában az egyik ágy előtt térdel egy matroz és komor közömbösséggel, mintha vitorlát foltozna, nagy öltésekkel varr egy kis vászon csomagon. Neki ez megszokott

dolog és ha arca mégis komor, legfeljebb azért, mert talán arra gondol, hogy valamikor majd egy másik matroz ugyanígy fog öltögetni egy másik, de nagyobb csomagon. E kis csomagban van a halott kis gyermek és ez a bevarrás jobban megilleti fantáziánkat, mint akármilyen más szertartás. Egyszerre megérezzük, hogy itt a halál csontos keze szorult ökölbe.

Péntek volt a kis gyermek szülei zsidók voltak és nem akarták, hogy szombaton legyen a temetés. Inkább még aznap. A kapitány éjjelre tüzte ki a temetést. Az árbockosárban ülő matroz elkongatja a négyszer két harangütést és a kik vártuk a jeladást, eldobjuk a szivart és hallgatag sötétségben végigmegyünk az elhagyott fedélzeten. A hajó hátulján van a temetés. Ott nyulik ki a vízfelé a billentődeszka, rajta a kis csomag, betakarva a háromszínű lobogóval. (Minden halottat nemzeti színeivel takarnak be.) Jobbról és balról egy-egy matroz áll oldalt az apa, a ki már behasította a mellényét és a kit néhány szomszédos társa támogat. A lobogó elé odaáll a kapitány, feje fölött vilamos lámpa hinti világosságát a holdvilágtalan tengeri éjszaka sűrű sötétjébe, egy vastag könyvben fellapozza az erre az alkalomra szóló imádságot, rövidesen elmondja és megadja a jelt. Egy csöngetés, a hajó megáll; egy billenés, a deszka megmozdul és a mélyből egy loecsanás hallatszik, de oly átható, hangos loecsanás, hogy az ember megérti, miként lehet szélzúgáson gépdörömbölésen át is meghallani, ha valaki a tengerbe esik. Egy újabb csöngetés, a hajó ismét megindul, uszik tovább és a halott ott marad.

Ennyi az egész. De talán semmi sem fejezi ki jobban az otthagytást, a halált, mint ez az aktus. Mert hiszen az élet bárhova temessen, mindig elmegy és otthagya a halottat, de a földi sirhoz el lehet zárándokolni, míg itt végleg át van vágva a kötél, mely az élőket a halotthoz fűzi. A halál kizárólagosan birtokába veszi, a kit megmarkolt...

Pár nap múlva a konyhában láttam az anyát. Ki volt pirulva és nevetett. A tengeren talán nemcsak a halál ridegebb, de a feledés is könnyebb.

Közgazdaság.

— Terméketlen fák termékenyvé tétele. Gyakran előfordul, hogy egyes gyümölcsfák erősen hajtának, de gyümölcsöt nagyon keveset, vagy éppen semmit sem hoznak. E körülményből arra lehet következtetni, hogy a talaj, amelybe fák ültetve vannak, sok tápanyagot tartalmaz, minek következtében a gyümölcsfa inkább hajtásokat, vesszőket igyekszik fejleszteni és így a gyümölshozam elmarad.

Ennek orvoslására egy oly eljárásra óhajtom a figyelmet felhívni, amelynek segítségével az erős hajtású fák igen könnyen termékenyekké lehet tenni. All pedig ez egyszerűen abból, hogy a gyümölcsfák ágai és gyökerei között az egyensúlyt az utóbbiak visszametszése által helyreállítjuk. Nagyon természetes, hogy ha a gyökereket zavartalanul fejlődni hagyjuk, az ágakat pedig rendszeresen visszavágjuk, akkor csak hajtások képződhetnek.

A gyökerek visszametszése a következőleg eszközölhető a legjobban: Ássuk körül a fát olyformán, mintha a gyökerei körül levő földdel együtt átakarnók ültetni és folytassuk az ásást a törzs felé mindaddig, míg a legerősebb gyökerek közül néhányat levághatunk illetve megrövidíthetünk. Ha a képződött árkot újból feltöltjük és a jelzett operációt minden két-három évben ismételjük meg, hogy az ujonnan képződött gyökerekből 4—5 cm.-t mindig meghagyunk, igen kitünően termő fát fogunk nyerni.

A tanácsolt eljárás igen kegyetlennek látszik ugyan, azonban ne legyenek skrupulusaink, vágjuk a gyökereket bátran és csak arra vigyázzunk, hogy a fa állása ne gyöngüljön annyira meg, hogy esetleg valamely vihar könnyen kidönthesse. Esetleg karóval is lehet a fát támogatni. A mondottak helyességéről mindenki meggyőződhetik, ha valamely gyümölcsösben a fákat megvizsgálja s azt fogja tapasztalni, hogy azok a legtöbbet termő fák, melyeknek leggyengébb gyökerei vannak.

Nem kell senkinek Budapestről butort hozatni, mert SZÉKELY ÉS RÉTI

burorgyárosoknál Marosvásárhelyen teljes tömörfa hálószoba berendezés, mely áll: 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény márvánnyal és tükrökkel összesen 360 korona ugyanez 3 részű toilettel 400 korona.

Óriási fuvarmegtakarítás

mert teljes lakberendezéseket Erdély bármely állomására külön megegyezés alapján bérmentve szállítunk.

Vidéken meghívásra személyesen mutatjuk be gazdag mintagyűjteményeinket és kívánságra részletes költségvetéssel és rajzokkal szolgálunk.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni, hogy

**CZIPÉSZ
műhelyemet
áthelyeztem**

**Csongva-utca 6. szám
alá. (Tartler István kereskedésével szemben).**

B. megrendeléseit továbbra is kérem

tisztelettel

1-3

Izsák A.
czipész.

MUSCHONG-BUZIÁSPURDÓ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYIT

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz
ÜDÍT-GYÓGYIT. ÜDÍT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

KIADÓ:
FÜSSY JÓZSEF.

Cs. és kir. udvari szállítók

**ERDÉLY LEGNAGYOBB
butorgyára**

Mestitz Mihály és Fiai

Marosvásárhelyen és Kolozsváron. Ajánlják kitűnő gyártmányu butorait, melyeket 42 év óta fennálló gőzüzemre — berendezett butorgyárunkban állítanak elő. A butorokhoz csakis elsőrendű anyag lesz felhasználva.

Óriási választék!
:: Olesó árak! ::

Legmesszebbmenő jótállás!!

Vidéken meghívásra személyesen mutatjuk be mintáinkat és rajzainkat.

A marosujvári takarékpénztár részvénytársaság Marosujvart a következő főbb üzletágakkal foglalkozik:

a) folyósít jelzálogkölcsönöket földre 400 koronától bármily összeg erejéig fél-évi (tőkét és kamatot magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre 10—65 évre az összeg nagysága szerint 5 1/2 6 1/2% kamatláb mellett, —

b) ad jelzálogkölcsönöket földre — 10—65 évre 6—7% kamatláb mellett oly képen, hogy a tőketörlesztés félévenkénti betartásától eltekint, s a törlesztés az adósfél által a kölcsön lejártáig bármikor s bármily összegben eszközölhető. Az intézet ezen kölcsönöknél csupán azt köti ki, hogy a mindenkor fennálló tőketartozás kamatai félévenként befizetessenek, —

c) leszámítól 1—6 hónapos lejáratu váltókat, —

d) előleget ad értékpapírokra, s egyéb értékneműekre, —

e) elfogad készpénzbetéteket könyvekre s folyószámlára, s fizet azok után 5% kamatot. A betét kamat adót az intézet sajátjából fizeti. Betéteket felmondás nélkül is visszafizet.

A jelzálogos kölcsönök beszerzése sem utánjárással, sem pedig előzetes költséggel nem jár.

Felvilágosítással szívesen szolgálunk a hivatalos órák alatt.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig és d. u. 3—4-ig.

Marosujvár, 1910. április hó.
254. 2—4 **Az igazgatócsf.**

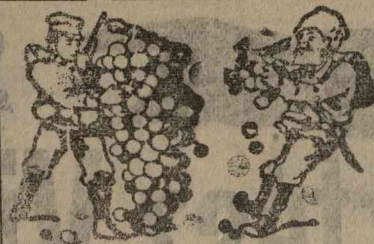
Köhögés

étvágytalanság, gyomorfájás, rossz emésztés és főfájás ellen biztos esélyt nyújt az orvosilag kipróbált

Kaiser-féle borsmenta KARAMELLA,

mely az emésztést elősegíti és gyomor erősítő szer. Egy adag 20 és 40 fillér.

Kaphato: László József és Gaál Béla gyógyszerárában
303. MAROSUJVÁRT. 1-12.

Szőlő-oltványokat szállít, amerikai sima és gyökerez

resszőket különféle fajokban fajtisztaságért jótállva legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert: Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: **Caspari Frigyes,** Medgyes 83. sz. — (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg, bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 569.

Nagy tavaszi vásár! WEINER MÁTYÁS

divatruházában

Budapest, VI., Andrásy-ut 3. sz.

Eladásra kerülnek:

120 cm. széles **diag** 55 68, 98 kr. és feljebb
120 cm. széles **serge** 55. 75 kr. és feljebb
120 cm. széles **tavaszi angol** 98 kr. és feljebb
kelmék
Ferkalin a legjobb gyártmány 19, 24 és 35 kr.
Mosódelain, remek minták 25, 32 és 42 kr.
Angol zeffrek 32, 45, 55 és 75 kr.
Selyemruha, vászon 39, 45 55, 75 kr. és feljebb
Fehér áttört 24, 28, 35 kr. és feljebb
batisztok
Madaira és 45, 55, 65, 75 kr. és feljebb
leghimzések
Mosó granadin ujdonságok 85 és 115 kr. — **Pongis és luisinselyem** 58 és 68 kr. — **Tafotta** ruháselyem 65, 85, 95 és 115 kr. — **Dupla** széles **nyers mosóhelyem** 98 és 145 kr.

Nagy választék **francia és angol kosztümek** mékben, **eszközvetek**, **ruhadíszek**, **szalag**, **fátyol** és mindenféle **női pipera-cikk**ek. **MINTÁKAT** vidékre készséggel küldök. — 20 korona felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

349. 1-10

GIDÁLY SIMONNÉ

Ajánlja dusan felszerelt liszt-, fűszer-, porcellán- és vegyesáru kereskedését a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

liszt-, fűszer- és vegyesáru üzlete

A szászsebesi henger műalmi liszték egyedüli nagy raktára. Dohány-, szivar-, só- és marhasó áruja. Gyors pontos és tiszta kiszolgálás. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

MAROSUJVÁRON.

HA MAGYARÁD HEGYALJAI BOR
MONOSTORI CZELL SÖR
KISÜSTÖN FŐTT TISZTA SEPRŐPÁLINKA
FINOM VANILIA RUM ÉS TEA

szükségletét tiszta minőségben és olcsón akarja beszerezni, úgy forduljon egész bizalommal

Gidály Jakab központi vendéglőshöz MAROSUJVÁRRA.

Tavaszi női és férfi divatszövetek!

ÉRTESÍTÉS.

A mai naptól kezdve az eddigi üzleti összeköttetést CSIRKE MÁTYÁS szabó mesternél megszakítottam és helyette **RADICS FERENC** volt **kolozsvári szabóiparossal** léptem üzleti összeköttetésbe. Radics Ferenc ur márc. 1-től kezdve

Állandó szabó műhelyt

fog vezetni Tordán, a volt PÁLOSY-féle üzlethelyiségben (Vigadóval szemben). A kitűnő volt kolozsvári szabó a legegyszerűbb és legmagasabb igényeknek megfelelő és csinos kivitelű ruhákat a pontos időre legnagyobb figyelemmel fogja elkészíteni. Megrendeléseket üzletemben, ahol a szövetek is megtekinthetők és kiválaszthatók; lehet eszközölni. Kívánatra Radics ur házához is elmegy a mintákat bemutatni és rendelést felvenni. A t. közönség eddigi szíves partfogását és rendelését kérve 800 1-52

Cirner István női és férfi divatkereskedő.

Sikerült a Kertész Vilmos és Társa cégnek

egy rendkívüli olcsó vételhez jutni, s így abban a kellemes helyzetben van, hogy t. vevőit, dacára az áru folytonos emelkedésének a következő olcsó árak mellett kiszolgálhatja.

1 mtr. 120 cm. széles szövet	43 krtól kezdve	1 delain fejkendő	24 „ „
1 mtr. szőttés	15 „ „	1 fehér férfi ing	98 „ „
1 mtr. karton	19 „ „	1 színes férfi ing	98 „ „
1 mtr. szőnyeg	29 „ „	1 vég vászon	2.50 „ „
1 mtr. csipkekelme	39 „ „	1 vég salvator vászon	4.95 „ „
1 házi törülköző	14 „ „	1 p. női harisnya	19 „ „
1 asztal alá való szőnyeg	1.48 „ „	1 p. rokni	19 „ „
1 nyári flanel takaró	1.08 „ „	1 abrosz 6 szervétával	1.— „ „
1 paplan	2.95 „ „	1 p. szövet függöny	1.30 „ „
1 zsebkendő	4 „ „	1 p. házi cipő női	69 „ „
1 dtz. finom batiszt zsebkendő	1.16 „ „	1 p. házi cipő férfi	79 „ „

és itt fel nem sorolható cikkek, u. m. mindennemű férfi és női kelmék, diszek, hozzávalók, pipere cikkek, kalapok, sapkák, ernyők, szőnyegek, függönyök, menyasszonyi kelengyék, női kézimunkák és hozzávaló anyagok stb.

Parfüm, puder, fogpor szappan.

Mindenkinek saját érdekében áll raktárunkat megtekinteni, vásárlási kötelezettség nélkül.

FISCHER IZSÁK

fakereskedése

építkezési és tüzelő anyagok raktára.

Marosujvaron, Báthory-utca 1. sz.

Ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe dusan felszerelt **faraktáromat** és **cementteto-cserép raktáromat**, mely cementeserepek a modern technika legújabb gépeivel felszerelt gyáramban készülnek és a melyek erőssége, tartóssága és kitűnő minőségeért a legmesszebbre enő **garantiát** vállalom.

Továbbá raktáron tartok I-ső minő-portland cementet, Bohn-féle fedő-cserepet, oltott és oltatlan meszet, kátérny fedőpapír és szigetelő lemezt, nádat, zsendelyt, méterfát s több itt fel nem sorolt ezen szakba vágó anyagokat.

Szabadalmazott „Eternit pala“ egyedüli képviselője Marosujvár és vidéke részére.

Továbbá ajánlom a n. é. közönségnek fűszer és vegyes áru üzletemet, hol mindenkor tisztán kezelt fűszer áruk kaphatók.

Ugy szintén a legdivatosabb tartós, erős, minden tekintetben megfelelő női, férfi és gyermek cipők, chevro, box, stb. minőségben.

Férfi és gyermek ruhák, kalapok nagy választékban.

Porcellán és pléh-edények, konyha felszerelési cikkek stb. stb.

Az igen tisztelt asztalos-mester urak figyelmét van szerencsém felhívni, arra, hogy üvegezési munkákra, épületekre stb. üvegtáblákat a legolcsóbban csak nálam **szerezhetik be**, mivel egy üvegyárral nagy kötést csináltam. Üvegezési munkákat **elvállalok és legolcsóbban számítok.**

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

3.529—52

Fischer Izák,
kereskedő Marosujvár

Valódi brünni szövetek

az 1010. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3.10 m. hosszú	1 „	10 „
elegendő teljes	1 „	12 „
férfi ruhához	1 „	15 „
(kabát, nadrág és	1 „	17 „
mellény ára csak	1 „	18 „
	1 „	20 „

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért épuget felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyem kamgarnt gyári áron küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN 42.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövetszükségletét direkte a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. **SZABOTT, LEGOLCSÓBB ÁRAK!** Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

RENDELÉSSZERŰEN

készült mindenfajta

FELSŐKABÁTOK

TAVASZI UTCAI

ÖLTÖNYÖK,

ALKAMI RUHÁK

finom angol kelméből első-rangu szabás és kivitelben, állandóan nagy választékban vannak raktáron.

Jutányos árak.

Deutsch Károly

és Társa férfi-szabók

Budapest, IV.

Ferenciek-tere 2

KIVÁLÓ GYÓGYHATÁSÚ

ERŐS TÁPSZERT TART-

TALMAZÓ

TOJÁS ÉS CSOKOLÁDÉ COGNÁK.

Különösen

lábbadozók, aggok,

betegek és gyermekek erősíté-

sére is, orvosok által nagyon ajánljatik.

Kizárólagos egyedüli elárusítási hely Steinfeld Ernőné üzletében

MAROS-LUDAS.

1—6.